

Plaatsingslijst van het archief van de Unie Societas Studiosorum Reformatorum

(ca. 1885-1960)

Samengesteld T.L.H. van de Sande

Historisch Documentatiecentrum voor het
Nederlands Protestantisme (1800-heden)
Vrije Universiteit Amsterdam
De Boelelaan 1105
1081 HV Amsterdam

Collectie nummer: 159
1986-2010

Inleiding

Het archief van de Societas Studiosorum Reformatorum, Afdeling Utrecht, werd in juni 1986 overgebracht naar het Historisch Documentatiecentrum. Het archief, was verpakt in ongeveer dertig vuilniszakken en had jarenlang opgeslagen gelegen in de kruipruimte van een particulier woonhuis.

Het archief bleek in zeer slechte staat. De inhoud van twee zakken was door vocht en schimmel praktisch geheel vergaan en is direct vernietigd. Na overleg met het Centraal Laboratorium voor Onderzoek van Voorwerpen van Kunst en Wetenschap in Amsterdam, werd besloten het archief te laten ontdoen van schimmels, bacteriën en vocht door het te laten gassen bij Griffith Laboratories in Zoetermeer. De stukken zijn daar met ethyleenoxide behandeld.

Vervolgens zijn de stukken in drie dagen, in de open lucht, afgeborsteld en in omslagen in archiefdozen overgepakt. De stukken zijn daarbij door verschillende medewerkers tegelijk behandeld en indien mogelijk beschreven. Ieder kreeg daartoe een honderdtal vrije nummer: 0-100, 100-200 enz. Dat is de reden waarom de nummering van de stukken in de plaatsingslijst geen doorlopende nummering is.

Een streepje (–) achter de nummers betekent dat tijdens het overpakken van de archiefstukken geen adequate beschrijving mogelijk bleek.

Eind 1986 heeft een medewerkster van het Centraal Laboratorium de archiefstukken geïnspecteerd. Zij stelde vast dat de vergassing effectief is gebleken. De stukken waren naar haar mening voldoende droog. De ‘kelderlucht’ zit in de stukken zelf en zal nog wel enige tijd te ruiken zijn.

Het archief beslaat 177 dozen.

Voorjaar 1987

Het Utrechts Archief bleek in de loop der jaren al de eigen studentenarchieven op orde te willen brengen. Het HDC heeft daaraan meegewerkt en alle stukken betreffende de Societas Studiosorum Reformatorum, Afdeling Utrecht overgedragen in de periode 2005-2009. Collectie 159 bevat nu alleen nog stukken betreffende de Unie SSR.

Eerst volgt de summier plaatsingslijst uit 1986, ontdaan van de Utrechts stukken. Daarna volgt de lijst van stukken die terug kwamen uit Utrecht en bij het Unie archief bleken te behoren. Die beschrijving betreft de dozen 48-56. In doos 48 werd de oorspronkelijke beschrijving van Theo van de Sande opgenomen.

Juli 2010

Plaatsingslijst

Dozen	
1	Diverse afdelingen SSR
2	17-18: Unie-archieff SSR, 1919-1930; 20: Uniecongres Groningen, 1963; 37: Jaarboek 1967
3	37 vervolg; 60-62: Abactiaat
4-8	63-64: Unie-questoraat; 67-73: –; 76-79: Correspondentie
9	80-81: –; 86: Rekeningen
10-11	87-89: Correspondentie; 90: Praesidiaat; 91: Praesidiaat 1966-1967
12-13	93: Rest; 95: Studium generale; 96: Protocol; 97: NSR, etc.; 98: Nihilistenonderzoek; 99: Diversen; 104-105: NSR notulen
14	108-110: Unie Abactiaat ingekomen febr. 64-febr 65; 112: NSR;
15	114: –; 115: Structuur NSR
16	116: Giro; 117: –; 119: –; 120: S.S.R. 1966-67; 121: –; 125: –; 126: Bescheiden almanak com. 1960
17-19	127: Alm. com. 1957-59; 132-133: –; 138: –; 140-144: –; 160: –; 166-169: –; 171: –; 187: –; 187: Afgehandelde contributiestaten
20	189: –; 199: –
21	237: Corr. Libertate ex Veritate; 238-241: NSR 1957-1962
22	205: Div.; 229-230: Abactiaat 1963; 242: Vormingscentrum; 243: Abactiaat 1964-1965
23-26	245-248: Ned. Studentenpers; 249-253: NSR; 258-260: Abactiaat 1949-1950 ingekomen stukken; 261-262: Lustrumcie. 1936; 263: LVCS 1954; 264: NSR; 267: NSR 1964; 271-272: Abactiaat 1962; 276-278: Financieel 1950-1960; 283: Abactiaat Leiden 1959-1960
27	287-288: Diversen; 289: Kas 1963; 290: Onderwijswetgeving 1963; 291: World University Service 1957; 292: Rekeningen 1937; 293: Abactiaat 1963; 294: NSR1963

- 28 296: NSR 1957; 299: Volkshogeschool 1957; 301: Financiën;
308: Rekeningen
- 29 315: Bundel; 335-336: –
- 30-32 351-353: Correspondentie; 358-359: Correspondentie; 375:
Rekeningen van drukkerijen; 400-403: –
- 33-34 409-414: –; 418-420: –; 431: Commissie buiten-
land/diversen/interne politieke e.a. misstanden; 438: Uniecongres
- 35 445-447: –
- 36 448-449: –; 450: Correspondentie 1887 e.v.; 451:
Correspondentie 1900
- 37-38 452: –; 457-461: –; 502: Diversen; 503-504: –
- 39-41 506: Diversen; 517: Unie-fiscaat; 518: IUS; 519-520: SSR Unie-
fiscaat; 525-526: Correspondentie
- 42 534: Stencils
- 43 539: Correspondentie; 540: Notulen 1889 vv; 541: Notulen oud-
senatorenvergadering; 542: Reglementen/Statuten
- 44 614-617: Correspondentie
- 45 618-621: Rapporten, conferenties etc.
- 46-47 622: Studieloon; 625: Diversen; 629-632: Diversen; 633:
Quaestoraal archief; 636: Paascongres NSR (Nederlandse
Studenten Raad); 639: Nederlandse Studenten Raad (notulen)

T.L.H. van de Sande

Unie Societas Studiosorum Reformatorum

Aan het einde van de 19e eeuw ontstond er binnen de gereformeerde studentenwereld een behoefte aan een alternatief voor het reguliere studentenleven, wat door velen als nogal losbandig werd ervaren. Als gevolg daarvan werd op 9 februari 1886 door enkele gereformeerde studenten aan de universiteiten van Leiden, Delft en Amsterdam de Unie Hendrik de Cock opgericht, een gereformeerde studentenvereniging onder de zinspreuk *Libertas ex Veritate*, vernoemd naar de oprichter van de Afscheidingsbeweging van de Nederlands Hervormde Kerk. Deze Unie had als doel de omgang tussen christelijk gereformeerde studenten aan de openbare universiteiten te bevorderen, en ze aldus, zoals P.B. Bouman het tijdens het vijftigjarig jubileum van de SSR in 1936 verwoordde, 'met Gods hulp te behoeden voor de gevaren en de verleiding van het studentenleven, alsmede ze te wapenen tegen de ongelooftheorieën, die in die dagen als de hoogste wijsheid *ex cathedra* verkondigd werden'.¹ In 1900 werd besloten de Unie toegankelijk te maken voor alle studenten aan een openbare universiteit of hogeschool die verklaarden van gereformeerde belijdenis te zijn, en werd als gevolg hiervan de naam gewijzigd in *Societas Studiosorum Reformatorum* (S.S.R.).

Naast de Unie als landelijke organisatie werden in de loop der tijd diverse stedelijke afdelingen opgericht, waaronder de afdeling Utrecht op 17 oktober 1906.

In 1966 werd de grondslag van de Unie verbreed, zodat de afdelingen in de verschillende steden zelf hun grondslag konden kiezen. Door die nieuwe opzet maakte de unie zichzelf overbodig, en werd deze in 1969 opgeheven.

Archief en Inventarisatie

Een eerste portie archivalia werd aangetroffen in het archief van de afdeling Utrecht van de S.S.R. Dit archief werd aangetroffen tijdens een verbouwing in een pand in Utrecht. Zeer waarschijnlijk betrof het hier het pand van Ekko aan de Bemuurde Weerd 3. De stukken zijn vervolgens in 1998 geschonken aan Het Utrechts Archief. De archivalia (omvang 9,3 m) gingen vergezeld van een dozenlijst, bestaande uit 66 nummers, en hadden hoofdzakelijk betrekking op de periode 1960-1985. Het betrof tot 1974 stukken van de afdeling Utrecht van de *Societas Studiosorum Reformatorum* en vervolgens van diens rechtsopvolger, de jongerenvereniging SSR.

Deze eerste portie archivalia is in 2005 geschonken aan het Historisch Documentatiecentrum, alwaar het archief van de Unie bewaard wordt. Het betreft inv.nrs. 1-8 in onderhavig overzicht (omvang 0,15 m), [niet opgenomen, zie origineel in doos 48].

In het Historisch Documentatiecentrum werden eveneens archivalia van de afdeling Utrecht bewaard. Deze stukken zijn in 2005 geschonken aan Het

¹ P.B. Bouman, 'Herdenkingsrede, gehouden 11 februari 1936' in Gedenboek, uitgegeven ter gelegenheid van het vijftigjarig bestaan der *Societas Studiosorum Reformatorum* (Amsterdam, 1936)

Utrechts Archief om bij het daar bewaarde afdelingsarchief gevoegd te worden. Na bewerking van deze stukken bleek dat zich daarin ten onrechte nog enkele archiefstukken van de Unie bevonden. In 2009 zijn deze stukken retour gegaan naar het Historisch Documentatiecentrum. Het betreft inv.nrs. 9-34 in onderhavig overzicht (omvang 0,84m).

In het gebouw van de Societas Studiosorum Reformatorum Nieuwe afdeling Utrecht (S.S.R.N.U.) aan de Oudegracht 32 te Utrecht wordt nog een origineel notulenboek van de Unie over 1945-1948 bewaard.

Doos 48

- 1-2 Notulen van Unievergaderingen, 1916-1958.
2 delen
1. 1916-1933
2. 1954-1958
- 3 Brief aan de afdeling Utrecht over de organisatie van de
Studenten Zendingscommissie, 1932. Doorslag.
1 stuk
- 4-5 Brievenboek, 1908-1911, 1954-1962.
2 delen
4. 1908-1911 (Doos 48)
5. 1954-1963 (Doos 49)

Doos 49

- 6 Stukken van de lustrumcommissie 1961 met betrekking tot de
organisatie van het vijftiende lustrum van de Unie, 1960-1961.
1 pak
- 7 Receptieboek ter gelegenheid van de viering van het zestiende
lustrum van de Unie op 6 februari te Wageningen, 1966.
1 deel
- 8 Receptieboek, ter gelegenheid van de viering van een niet nader
aangeduide Uniegebeurtenis, 1963 of 1964.
1 deel

Doos 50

- 9-10 Documentatie, toegezonden aan en verzamelde door de Unie,
1957-1966. Gedrukt.
2 pakken

Doos 51

- 11 Brievenboek, 1935-1939, 1939-1946
2 delen
- 12 Groepsfoto's (7) van de viering van de Dies Natalis, 1920-1939.
1 omslag
- 13 Receptieboek van de viering van de 69e Dies Natalis, 1955.
1 deel
- 14 Correspondentie van de fiscus, 1923-1924, 1933-1934, 1950.
1 omslag
- 15 Stukken ingekomen bij de Uniearchivaris, 1957-1958.
1 omslag
- 16 Stukken betreffende contacten met SSR Delft, 1964-1967.
1 pak

Doos 52

- 17 Stukken betreffende contacten met SSR Leiden, 1965-1966.
1 omslag
- 18 Documentatie, toegezonden aan en verzamelde door de Unie, 1933-1956. Gedrukt.
1 omslag
- 19 Accountantsrapport van de jaarrekening van de Centrale Stichting Studentenhuisvesting te Den Haag over 1959.
1 katern
- 20 Stukken van de Unielustrumcommissie, 1959-1961.
1 omslag
- 21 Stukken betreffende de Nederlandse Studenten Raad (NSR), 1955-1956.
1 omslag

Doos 53

- 22 Ingekomen stukken, 1911-1912.
1 pak
- 23 Correspondentie, 1920-1968.
1 omslag
- 24 Presentielijst van een vergadering van Unie-reunisten op 25 februari 1949.
1 katern

Doos 54

- 25 *Ut omnes unum sunt*, 1947-1950. Gedrukt.
1 pak
- 26 *Sol Iustitiae*, 1953-1955. Gedrukt.
1 pak

Doos 55

- 27 *Cantemus*, liederenbundel, 1964.
1 deel
- 28 Foto's (2) waarvan het verband met het archief onbekend is, ca. 1935.
1 omslag
- 29 Blijven kaalknippen? , doctoraal werkstuk, uitgegeven door V.E.R.A., 1967. Gestencild.
1 omslag
- 30 Stukken betreffende de deelname in de Stichting Studenten Vormingscentrum, tevens van de brugcommissie van de Christen Studentenassociatie (CSA), 1965-1966.
1 omslag
N.B. De stukken zijn gevormd door G. Wissink.

Doos 56

- 31-32 Exemplaren van The Jerusalem Post en krantenknipsels over Israël en de omstandigheden in het Midden-Oosten, toegezonden door Persbureau Vaz Dias te Amsterdam, 1969. Gedrukt.
2 pakken
N.B. De kranten en knipsels dateren allen van januari.
31. The Jerusalem Post
32. Krantenknipsels
- 33 Documentatie over de U.S.S.R. en de relatie tussen de V.S. en Azië, 1966. Gedrukt.
1 omslag
- 34 Ingekomen stukken bij de ab actis van SSR Leiden, 1954.
1 omslag